

Prof. univ. dr. MARIN MANOLESCU

**GHID
DE
PRACTICĂ PEDAGOGICĂ**

2006

CUPRINS

INTRODUCERE	5
PARTEA I	
PRACTICA PEDAGOGICĂ: SISTEMUL DE REFERINȚĂ	10
1. Obiective generale	11
2. Obiective specifice	11
3. Conținut	12
A. Componenta pedagogică	
<i>a) Proiectare și evaluare didactică</i>	
<i>b) Practică observativă și de analiză/ evaluare a lecțiilor asistate</i>	
<i>c) Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor predate</i>	
B. Componenta de cercetare	
<i>d) Inițiere în cercetarea educațională</i>	
C. Componenta complementară	
<i>e) Consiliere și educație a copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale)</i>	
<i>f) Școala și comunitatea și practica în ONG- uri</i>	
<i>g) Media în educație</i>	
<i>h) Management școlar</i>	
4. Planul de învățământ	14
<i>I. Pentru cursanții PIR – învățământ primar</i>	
<i>II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial</i>	
5. Eșalonarea practicii pedagogice pe durata studiilor	15
<i>I. Pentru cursanții PIR – învățământ primar</i>	
<i>II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial</i>	
6. Categoriile de activități de practică pedagogică	19
7. Sarcini generale de practică pedagogică	19
8. Sarcini specifice de practică pedagogică	19
9. Evaluarea practicii pedagogice	19

PARTEA A II- A	
ANALITICA PRACTICII PEDAGOGICE PE ANI DE STUDII ȘI COMPONENTE	23
A. PENTRU CURSANȚII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR	23
ANUL I – semestrul 2	25
1. Conținut	
2. Organizare	
3. Sarcini	
4. Evaluare	
ANUL II –semestrul 3	29
1. Conținut	
2. Organizare	
3. Sarcini	
4. Evaluare	
ANUL II – semestrul 4	33
1. Conținut	
2. Organizare	
3. Sarcini	
4. Evaluare	
ANUL III – semestrul 5	38
1. Conținut	
2. Organizare	
3. Sarcini	
4. Evaluare	
ANUL III – semestrul 6	41
1. Conținut	
2. Organizare	
3. Sarcini	
4. Evaluare	

B. PENTRU CURSANTII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL **46**

Semestrul I de studiu (dupa caz) **47**

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

Semestrul II de studiu (dupa caz) **54**

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

PARTEA A III- A

**INSTRUMENTE DE EFICIENTIZARE A ACTIVITĂȚII DIDACTICE;
REPERE TEORETICE, EXEMPLIFICĂRI** **60**

**A. Organizare, proiectare, realizare și evaluare
a practicii pedagogice** **61**

Fișa de evidență a zilelor de practică pedagogică

Fișa de asistență la lecție (*Varianta A*)

Evaluarea lecției (*Varianta B*)

Repere pentru analiza lecțiilor asistate

Tipuri fundamentale de lecții

Structura programei școlare pe discipline

Programa pentru „opțional”

Proiectarea activității didactice

Planificarea calendaristică

Proiectarea unei unități de învățare

Proiectul pedagogic al lecției - prezentare generală

Proiect de lecție

B. Instrumente complementare**78**

Fișa de caracterizare psiho-pedagogică a elevului (*Varianta A*)

Fișă de caracterizare psihopedagogică (*Varianta B*)

Program de intervenție personalizat (Copiii cu cerințe educative speciale)

Fișa de evaluare continuă a elevilor cu CES

Fișa privind traseul educațional al elevilor cu CES

IV. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ**91**

INTRODUCERE

1. NOTĂ DE PREZENTARE

GHIDUL DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ acopera problematica pregătirii tuturor categoriilor de cursanți integrați în **Proiectul pentru Învățământul Rural (PIR): atât a celor care vor lucra în învățământul primar cât și a celor care vor activa în învățământul gimnazial**. Face parte din Pachetul, „*Practica pedagogică de specialitate*” și vizează, asemenea celorlalte discipline psihopedagogice și metodice, dobândirea de către cursant a următoarelor categorii de abilități sau competențe:

- *Competențe psihopedagogice*, exprimate în proiectarea, conducerea, evaluarea lecțiilor și a altor activități specifice procesului de instruire, în cunoașterea, consilierea și asistarea dezvoltării personalității elevului;
- *Competențe sociale*, exprimate în interacțiunile sociale cu elevii și cu grupurile școlare;
- *Competențe manageriale*, obiectivate în organizarea și conducerea clasei de elevi.

Ghidul a fost conceput în așa fel încât să acopere întregul parcurs al studiilor, oferind încă de la început perspectiva organizării și desfășurării practicii pedagogice, în diversele sale ipostaze: de asistență sau predare efectivă, psihopedagogică și metodică, de cercetare sau complementară: relațiile cu comunitatea, media în educație, cercetarea pedagogică și management educațional.

Am considerat că este necesar să oferim încă de la început posibilitatea de a avea o imagine de ansamblu asupra întregului demers, prezentând atât cadrul de organizare a practicii pedagogice pe durata studiilor dar și conținutul eșalonat al acesteia, sarcinile specifice/tipurile de activități precum și modalitățile concrete de evaluare pe parcursul și la finalul fiecărui semestru în parte. De asemenea, **Ghidul** oferă, îndeosebi în partea a III-a, diverse repere teoretice și exemple de instrumente de lucru care pot fi utilizate în rezolvarea sarcinilor, aplicațiilor etc. Unele din aceste instrumente trebuie preluate și folosite în forma oferită de Ghid, făcând parte din categoria documentelor consacrate de literatura de specialitate, fiind deci aprobate sau unanim acceptate, altele au doar valoare de exemple.

2. STRUCTURA GHIDULUI DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

GHIDUL DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ este structurat pe trei părți care acoperă problematica domeniului.

Cele trei părți se referă la:

- **Prezentarea sistemului de referință**, a reperelor reprezentate de concepția generală, competențe vizate, organizarea de ansamblu și cele trei dimensiuni/ componente: componenta pedagogică, componenta de cercetare și componenta complementară;
- **Detalierea specificului practicii pedagogice** pe toată durata studiilor, din punct de vedere al conținutului, organizatoric, al sarcinilor de lucru, al evaluării;
- **Repere teoretice, instrumente și documente** cu valoare de exemple, care pot fi folosite pentru a îndeplini cerințele exprimate în diferite etape și momente ale pregătirii pentru profesia didactica.

3. ABORDAREA PRACTICII PEDAGOGICE

Practica pedagogică va fi abordată din următoarele perspective:

- Relația cursant -tutore;
- Relația cursant- responsabilul comisiei metodice din care face parte cursantul;
- Studiu individual și activitate independentă.

Relațiile dintre persoanele implicate vor necesita o abordare interactivă, bazată pe o permanentă stimulare, motivare, dinamizare.

Studiul individual și activitatea independentă vor ocupa un loc important în parcurgerea modulului de practică pedagogică. Pentru asigurarea succesului, sunt necesare:

- corelarea documentării teoretice individuale în funcție de cerințele specifice fiecărui semestru cu exemplele oferite de Ghidul de practică sau de alte materiale de specialitate;
- valorificarea experienței tutorelui;
- autoanaliza și autoevaluarea propriei experiențe de predare.

Sarcinile de lucru trebuie rezolvate, de regulă, pe parcursul semestrelor. Ele se vor constitui în documente ce se vor integra în portofoliul de practică sau portofoliul modulelor complementare și care vor sta la baza demersului evaluativ. Este recomandabil ca fiecare cursant să cunoască încă de la începutul semestrului organizarea, conținutul, sarcinile de practică și modul de evaluare, pentru a-și regla comportamentul în concordanță cu specificul practicii pe semestrul respectiv.

De asemenea se impune să ținem seama de criteriile de corectare și apreciere a răspunsurilor cursanților. Portofoliile vor fi transmise la termenele stabilite cadrului didactic evaluator. Modalitatea prin care cursantul va intra în posesia comentariilor și notelor acordate va fi stabilită de Universitate.

4. COMPETENȚE

4.1. Competențe generale

- ⇒ Aplicarea adecvată a conceptelor specifice științelor educației și disciplinelor psihologice (valorificarea lor în identificarea fenomenelor subiective în ansamblul ambientului școlar);
- ⇒ Explicarea și interpretarea unor idei, proiecte și procese educaționale și a unor manifestări ale dinamicii vieții psihice;
- ⇒ Examinarea critică, evaluativă a unor idei, proiecte și procese educaționale;
- ⇒ Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților de învățare;
- ⇒ Ameliorarea și inovarea procesului educațional; integrarea și utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicare;
- ⇒ Conștientizarea și interpretarea problemelor specifice școlii ca organizație;
- ⇒ Utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de autocunoaștere psihologică;
- ⇒ Realizarea și valorificarea corelațiilor intra și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- ⇒ Realizarea unor conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihologice și alte domenii ale cunoașterii și practicii umane.

4.2. Valori și atitudini generale

- ⇒ Cultivarea unui mediu școlar centrat pe valori și relații democratice în clasa de elevi;
- ⇒ Manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de profesia didactică;
- ⇒ Promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, în concordanță cu idealul educațional;
- ⇒ Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial psihopedagogic în activitățile practice susținute;
- ⇒ Crearea unui climat socio-afectiv securizant în clasa de elevi;
- ⇒ Implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor în învățământ;
- ⇒ Angajarea în relații de parteneriat socio-educational cu familia și cu alte instituții cu responsabilități educaționale;
- ⇒ Participarea la propria dezvoltare profesională și la definirea unui stil propriu de instruire;
- ⇒ Încrederea în posibilitatea recuperării și a integrării sociale a elevilor cu nevoi speciale;
- ⇒ Responsabilitatea față de necesitatea dezvoltării potențialului creativ al elevilor supradotați (Dan Potolea (coordonator), *Programe școlare pentru disciplinele psihologice și pedagogice*, Consiliul Național pentru Curriculum, 2002.

4.3. Competențe specifice activităților de practică pedagogică

- Interpretarea școlii ca organizație socială;
- Cunoașterea specificului unităților de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, a documentelor școlare, a structurilor de organizare și funcționare;
- Operarea cu informațiile de la disciplinele de specialitate și integrarea lor în analiza și interpretarea situațiilor educative specifice nivelului de învățământ la care vor preda
- Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice realizate în clasă
- Analiza critic-constructivă și autoevaluarea calității proiectelor educaționale și a activităților educaționale realizate
- Aplicarea unor metode, tehnici și instrumente adecvate de

cunoaștere a elevilor și a grupurilor de elevi în vederea tratării diferențiate a acestora

- Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodico-științifice derulate în școală
- Colaborarea cu membrii comunității școlare și cu familiile copiilor.

SUCCES!

PARTEA I

PRACTICA PEDAGOGICĂ: SISTEMUL DE REFERINȚĂ

Cuprins

1. Obiective generale
2. Obiective specifice
3. Conținut
 - A. Componenta pedagogică
 - a) *Proiectare și evaluare didactică*
 - b) *Practică observativă și de analiză a lecțiilor asistate*
 - c) *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor predate*
 - B. Componenta de cercetare
 - d) *Inițiere în cercetarea educațională*
 - C. Componenta complementară
 - e) *Consiliere și educație a copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale)*
 - f) *Școala și comunitatea și practica în ONG-uri*
 - G) *Media în educație*
 - H) *Management școlar*
4. Planul de învățământ
 - I. *Pentru cursanții PIR – învățământ primar*
 - II. *Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial*
5. Eșalonarea practicii pedagogice pe durata studiilor
 - I. *Pentru cursanții PIR – învățământ primar*
 - II. *Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial*
6. Categoriile de activități de practică pedagogică
7. Sarcini generale de practică pedagogică
8. Sarcini specifice de practică pedagogică
9. Evaluarea practicii pedagogice

1. OBIECTIVE GENERALE

Pe parcursul și la sfârșitul programului de formare, **cursanții vor fi capabili:**

- să demonstreze cunoașterea modului specific de organizare și funcționare a învățământului primar, respectiv gimnazial și a învățământului general obligatoriu;
- să identifice și să-și asume principalele îndatoriri și drepturi pe care le presupune calitatea de cadru didactic pentru învățământul primar și pentru gimnaziu;
- să se integreze în atmosfera de muncă și disciplina specifică școlii;
- să dobândească un mod de a gândi pedagogic, ca o premisă a conturării unei concepții psihopedagogice și metodice deschisă spre o activitate eficientă;
- să manifeste atitudini pozitive față de profesiunea de cadru didactic și față de elevi;
- să manifeste dorința de autoperfecționare profesional științifică, psihopedagogică și metodică etc.
- să demonstreze competențe de proiectare, realizare și evaluare a diverselor activități educaționale.
- să-și pună în aplicare competențe de cercetare (individual, în grup și în echipe interdisciplinare).
- să aplice achizițiile teoretice într-o varietate de medii educaționale, respectiv forme ale educației.
- să folosească/ utilizeze principalele mijloace și tehnici audiovizuale cu aplicare directă la domeniul educației.
- să se integreze în activități și proiecte ale comunității locale și ale organizațiilor nonguvernamentale.
- să valorifice potențialul educațional al instituțiilor specializate în activități de consiliere școlară și orientare profesională.
- să demonstreze competențe manageriale specifice diverselor niveluri de învățământ.

2. OBIECTIVE SPECIFICE

De asemenea, **cursanții vor fi capabili:**

- să stăpânească deprinderile și capacitățile implicate în cele trei faze principale ale demersului didactic: proiectare, predare/ realizare și evaluare;

- să se familiarizeze cu sistemul muncii educative din școală: modalități de valorificare a potențialului educativ al lecțiilor și activităților din școală și din afara acesteia, al celor din familie;
- să creeze un climat favorabil învățării, prin promovarea unor structuri eficiente de comunicare și relaționare socio-afectivă;
- să opereze cu metode și tehnici de cunoaștere a personalității școlarului mic, respectiv a școlarului mijlociu și a grupurilor școlare, să întocmească fișe de caracterizare psihopedagogică a elevului și a clasei, să valorifice cunoștințele psihopedagogice în adoptarea unor strategii instructiv-educative diferențiate;
- să se inițieze în metodologia cercetării psihopedagogice și să participe la efectuarea unor investigații sau să contribuie la creșterea eficienței procesului instructiv-educativ;

3. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe **trei componente**:

- A. Componenta pedagogică
- B. Componenta de cercetare
- C. Componenta complementară.

A. COMPONENTA PEDAGOGICĂ

Va fi constituită din următoarele **module**:

a) Proiectare și evaluare didactică

- proiectare de lecții și unități de învățare la nivel individual și la nivel de grup;
- proiectarea unor activități aplicând forme de organizare inter și transdisciplinare a conținuturilor;
- simulări de activități educaționale;
- studii de caz;
- analiza unor activități educaționale înregistrate audio-video;
- elaborarea unor grile de observare și de evaluare a activităților.

b) Practică observativă, de analiza și evaluare a lecțiilor asistate

- asistențe la lecții;
- analiza și evaluarea lecțiilor asistate;
- aplicarea și reconstruirea grilelor de observare și evaluare;

- participarea la activități școlare complementare (consilii profesionale, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe obiecte de învățământ sau arii curriculare etc);
- participarea la activități extrașcolare.

c) Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate

- elaborarea proiectelor de lecții;
- susținerea lecțiilor;
- analiza acestora (evaluare și autoevaluare).

B. COMPONENTA DE CERCETARE

d) Inițiere în cercetarea educațională:

- elaborarea de proiecte de cercetare;
- desfășurarea activităților de cercetare (individual și în grup)

C. COMPONENTA COMPLEMENTARĂ cuprinde următoarele module:

e) Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerinte educaționale speciale)

- participarea cursanților la conceperea și aplicarea unor programe ce vizează integrarea copiilor cu CES;
- familiarizarea cursanților cu specificul problematicei unui centru de asistență (acolo unde este posibil);
- participarea cursanților la activitățile centrelor specializate în asistența psihopedagogică a elevilor cu nevoi speciale (dacă este posibil);
- integrarea cursanților în programe care au drept scop consilierea și OSP.
- participarea cursanților la activitățile unor echipe interdisciplinare.

f) Școala și comunitatea și practică în ONG-uri

- participarea la unele proiecte desfășurate în școli sau în afara școlii (centrate pe parteneriatul școală-familie, implicarea comunității, oferirea de oportunități educaționale pentru copiii provenind din medii defavorizate etc);
- integrarea cursanților în programele educaționale desfășurate în ONG-uri (dacă este posibil).

- asistențe la diverse activități cu caracter educațional inițiate de ONG-uri (dacă este posibil);

g) Media în educație

- familiarizarea cursanților cu utilizarea tehnicilor și mijloacelor audio-video;
- participarea cursanților la activități redacționale din edituri și presa scrisă (dacă este posibil);
- participarea cursanților la unele emisiuni cu caracter educațional ale radio-televiziunii (dacă este posibil).

h) Management școlar

- familiarizarea cursanților cu unele activități manageriale specifice instituției școlare (comisie metodică, responsabil de arie curriculară, director, secretar, bibliotecar etc)
- inițierea cursanților în activitățile de evaluare, îndrumare și control realizate la nivelul școlii, al inspectoratelor școlare etc.

4. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

I. Pentru cursanții PIR - învățământ primar

- Anul I - sem 2
- Anul II - sem 3 și 4
- Anul III - sem 5 și 6.

II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial

- Practica pedagogica se va realiza in doua semestre, potrivit Planului de invatamant.

5. EȘALONAREA PRACTICII PEDAGOGICE PE DURATA STUDIILOR

I. Pentru cursanții PIR – învățământ primar

Anul I

semestrul 2

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiza și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c) - Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul e)- Media în educație

Anul II

semestrul 3

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c)- Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul f)- Școala și comunitatea – ONG;

semestrul 4

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c)- Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul g)- Modulul de Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerințe educaționale speciale)

Anul III

semestrul 5

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c)- Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul d) – Cercetare educațională;

semestrul 6

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c)- Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul h) Management educațional.

EȘALONAREA PRACTICII PEDAGOGICE PE ANI DE STUDII- INV. PRIMAR

ANUL	SEMESTRUL	MODULUL PSIHOPEDAGOGIC ȘI METODIC	MODULUL MEDIA ÎN EDUCAȚIE	MODULUL DE CONSILIERE ȘI EDUCAȚIE A COPIILOR CU CES	MODULUL ȘCOALĂ ȘI COMUNITATEA PRACTICĂ ÎN ONG-URI	MODULUL DE CERCETARE	MODULUL DE PRACTICĂ MANAGERIALĂ
ANUL I	SEM. 2	<i>l a)-Proiectare b)-Asistență/analiză c) – Predare/autoev.</i>	*				
ANUL II	SEM. 3	<i>a)-Proiectare b)-Asistență/ analiză c)-Predare/ autoev.</i>		*			
	SEM. 4	<i>a)-Proiectare b)-Predare/ autoev.</i>			*		
ANUL III	SEM. 5	<i>a)Proiectare b)-Predare/ autoev.</i>				*	
	SEM. 6	<i>a)-Proiectare b)- Predare/ autoev.</i>					*

II. EȘALONAREA PRACTICII PEDAGOGICE- pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial

Semestrul I de studiu

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practică observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c) Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate
- modulul e)- Media în educație
- modulul g)- Modulul de Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerințe educaționale speciale)
- modulul d) – Cercetare educațională;

Semestrul II de studiu

- modulul a)- Proiectare și evaluare didactică;
- modulul b)- Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate
- modulul c)- Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate;
- modulul f)- Școala și comunitatea – ONG;
- modulul h) Management educațional

6. CATEGORII DE ACTIVITĂȚI DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

- Cunoașterea generală a școlii; participarea la activitățile de dezvoltare instituțională
- Observarea activităților didactice desfășurate în școală;
- Observarea comportamentului elevilor prin utilizarea unor instrumente specifice
- Proiectarea, conducerea și evaluarea unor activități didactice
- Proiectarea, conducerea și evaluarea unor activități extracurriculare
- Proiectarea, conducerea unor activități, programe, etc. de colaborare cu comunitatea locală
- Conceperea unor demersuri și a unor proiecte de cercetare educațională
- Inițierea și organizarea unor activități manageriale: comisii metodice, consilii profesionale, ședințe cu părinții, completarea documentelor școlare: carnet de note, catalog, registru matricol, activități specifice de management al clasei etc.

7. SARCINI GENERALE DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

1. Realizarea **portofoliilor de modul** și a **portofoliului profesional (de final)** de practică pedagogică.
2. Fiecare **portofoliu de modul** va cuprinde:
 - fișele de evidență a activităților de practică pedagogică (Anexa 1);
 - documente care să ateste rezolvarea sarcinilor pentru fiecare modul în parte, în funcție de solicitările exprimate: proiecte de lecții, fișe de muncă independentă, probe de evaluare, planificări calendaristice, proiecte pe unități de învățare, fișe de caracterizare psihopedagogică, proiecte de cercetare, interviuri, chestionare, proiecte de colaborare cu comunitatea locală etc.
3. **Portofoliul profesional** va integra, în fiecare semestru:
 - portofoliile de modul
 - raportul/ referatul final de practică pedagogică redactat de cadrul didactic evaluator.

8. SARCINI SPECIFICE DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

Vor fi detaliate pentru fiecare semestru și pentru fiecare modul în parte.

- vezi Partea a II- a

9. EVALUAREA PRACTICII PEDAGOGICE

- Evaluarea se va realiza semestrial precum și la finalul programului de pregătire.
- Practica pedagogică în ansamblul său, desfășurată în cadrul tuturor modulelor, va fi evaluată de **TUTOR**.

Evaluarea cursantului la practica pedagogică se va face pe baza:

- **Portofoliilor de modul; Portofoliul de modul** cuprinde: materialele utilizate în cadrul activității desfășurate la respectivul modul, diplome, certificate, atestate obținute pe perioada practicii la nivelul aceluși modul, fișe de evaluare, înregistrări video cu activitățile reprezentative pentru cursantul în cauză, teste, fotografii, pliante, recomandările și aprecierile evaluatorului etc.
- **Portofoliului profesional.** Acesta va fi alcătuit din portofoliile de modul. **Portofoliul profesional** este constituit din cumulara portofoliilor de modul, pe fiecare semestru în parte, dar și la finalul programului de pregătire.

„**Portofoliul profesional**” cuprinde, în final, o colecție de materiale de mare utilitate pentru orice cadru didactic. Acestea pot fi grupate pe următoarele **domenii**:

CURRICULUM:

- Structura anului școlar
- Scheme orare
- Orarul clasei/ claselor
- Planul de învățământ
- Programele școlare
- Programe pentru discipline opționale
- Proiectele unităților de învățare
- Proiecte de lecție
- Lista materialului didactic existent în școală și care poate fi folosit
- Lista materialului didactic necesar
- Lista de lecturi suplimentare etc.

EVALUARE

- Descriptorii de performanță pentru învățământul primar (*pentru cursanții de la învățământul primar*);
- Criterii de notare pentru examenul de capacitate, SNEE, București, 2004 (*pentru cursanții de la învățământul gimnazial*);
- Caietul de evaluare a elevilor
- Teste/probe de evaluare (inițiale, sumative, rezultate obținute, concluzii, măsuri ameliorative)
- Evaluarea alternativă (portofolii ale elevilor, proiecte, investigații etc)
- Fișe de evaluare alternativă, fișe de lucru
- Fișe/ lucrări de ameliorare
- Programe de pregătire suplimentară a elevilor capabili de performanțe superioare sau a elevilor care întâmpină dificultăți de învățare
- Statistici, concluzii privind evoluția rezultatelor la învățatură;
- Fișe de asistențe/ interasistențe

MANAGEMENTUL CLASEI

- Caietul/dosarul personal al cadrului didactic (se înregistrează observațiile asupra elevilor pe durata studiilor)
- Fișele de caracterizare psihopedagogică
- Tabele cu elevii care au nevoie de programe speciale de recuperare
- Tabele cu elevii capabili de performanțe superioare
- Dosarul privind protecția elevilor
- Dosarul privind oferta de discipline opționale
- Dosarul privind activitatea cu părinții
- Instrumente de evaluare privind cunoașterea elevilor
- Tabele privind predarea/ primirea manualelor
- Regulamentul de ordine interioară
- Instrumente și informații de monitorizare a elevilor care au trecut în ciclul următor
- Proiecte personale cu finanțare din sponsorizări etc.

ACTIVITĂȚI METODICE ȘI DE PERFECTIONARE

- Calendarul activităților pentru anul în curs:
 - Sarcinile și activitățile pe care cursantul va trebui să le realizeze sau la care va trebui să participe, cu termene: întocmirea planificării, a proiectelor unităților de învățare, participări cu referate la diverse activități metodice, consilii profesionale cu temă, comisii metodice la nivel de școală/zonă/municipiu etc, schimburi de experiență, sesiuni de comunicări, activități extracurriculare, cursuri de formare, lectorate cu părinții etc
- Diverse materiale metodice elaborate de cadrul didactic sau primite;
- Lista articolelor publicate și textul articolelor etc.

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

- Programul activităților extracurriculare
- Regulamentul concursurilor școlare
- Tabele cu elevii participanți la diverse concursuri
- Situații privind participarea elevilor la diverse competiții, activități extracurriculare, diplome etc.

ALTE MATERIALE

- Legi, decrete, ordine de ministru, alte materiale care reglementează activitatea școlară
- Fișa postului
- Contractul individual de muncă etc.

PARTEA A II – A

ANALITICA PRACTICII PEDAGOGICE PE ANI DE STUDII ȘI MODULE

A. PENTRU CURSANȚII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

CUPRINS

ANUL I – semestrul 2

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

ANUL II – semestrul 3

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

ANUL II – semestrul 4

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

ANUL III – semestrul 5

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

ANUL III – semestrul 6

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

PRACTICA PEDAGOGICĂ

ANUL I – semestrul 2

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. **Componenta pedagogică** cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții/activități, capitole și unități de învățare, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/ activităților etc).
- **Practică observativă și de analiza/ evaluare a lecțiilor asistate. Acest MODUL DE PRACTICĂ OBSERVATIVĂ ESTE DESTINAT CURSANȚILOR NECALIFICAȚI- absolvenți ai altor tipuri de licee decât cel pedagogic/ școala normală și care nu au obținut prin formare inițială specializarea „învățător”.** Constă în: asistențe la lecții, analiza/ evaluarea acestora, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare - consilii profesionale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe discipline sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc). Acest modul se adresează **tuturor** categoriilor de cursanți.

B. **Componenta complementară:**

- **Modulul de „ Media în educație”.**

Cursanții vor aplica în domeniu ceea ce au studiat la cursurile centrate pe TIC, IAC. Vor fi familiarizați cu tehnici simple de prezentare a instituției școlare, de concepere, organizare și desfășurare a unui interviu, de realizare a unei reviste școlare etc.

2. ORGANIZARE

A. **Componenta pedagogică PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE**

Cursanții **NECALIFICAȚI CA „ ÎNVĂȚĂTOR”** asistă o zi școlară (în prima parte a semestrului), conform planificării, la lecții ținute de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop, în unitățile de practică. În partea a II-a a semestrului vor preda **o singură lecție în cadrul practicii pedagogice.**

IMPORTANT!

- **La practica observativă, cursantul necalificat ca „învățător”** va asista o zi școlară, la toate lecțiile din orarul zilei respective, cu excepția celor care se predau de către profesori. La finalul lecțiilor asistate se va realiza analiza acestora.
- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecțiilor asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului realizat.
- **La practica de predare, fiecare cursant necalificat ca învățător** va preda o **singură lecție pe acest semestru**, conform planificării (după practica observativă). Va fi asistat de responsabilul comisiei metodice din care face parte cursantul. **Se vor alege lecții la discipline din ariile curriculare” Limba și comunicare „ și „Matematica și științe ale naturii”**. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

Cursanții **CALIFICAȚI CA „ ÎNVĂȚĂTOR”** vor preda **o singură lecție** în acest semestru, asistați de responsabilul comisiei metodice din care fac parte. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia. **Se vor alege lecții la discipline din ariile curriculare” Limba și comunicare „ și „Matematica și științe ale naturii”**.

B. Componenta complementară: Media în educație

Sub îndrumarea cadrelor didactice calificate/specializate cursanții vor fi implicați în redactare de texte pentru revistele școlare, în realizarea de pagini WEB (*unde acest lucru este posibil*), interviuri, prezentări ale instituției școlare etc.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Modulele de Proiectare, Asistență și Predare

Sarcini obligatorii

- Elaborați un mic dicționar care să conțină cel puțin 15 concepte introduse prin Curriculum Național: *curriculum* (în sens larg, în sens restrâns), *arie curriculară*, *cicluri curriculare*, *curriculum nucleu*, *curriculum la decizia școlii*, *curriculum nucleu aprofundat*, *curriculum extins*, *curriculum elaborat în școală*, *conținuturi*, *descriptori de performanță*, *obiective cadru*, *obiecte de referință etc*
- Identificați/ formulați obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină, la alegere, din învățământul primar.

- Realizați proiectul didactic pentru lecția predată în acest semestru;
- Concepeți un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul primar.

Sarcini facultative

- Elaborați o grilă cu cel puțin 5 criterii/indicatori pentru evaluarea unui manual alternativ din învățământul primar.
- Elaborați o grilă cu cel puțin 10 criterii/indicatori pentru observarea comportamentului elevilor la lecții.
- Elaborați obiectivele cadru și obiectivele de referință pentru o programă la un opțional la alegere (din ciclul primar).
- Proiectați din perspectiva curriculară o temă/unitate de învățare, la o disciplină, la alegere, din ciclul primar

3..2. Sarcini pentru modulul *Media în educație*

Sarcini obligatorii

- Realizați un pliant de prezentare a școlii dumneavoastră.
- Realizați un scurt interviu cu o personalitate din domeniul educației.

Sarcini facultative

- Realizați o pagină WEB a școlii în care activați.
- Elaborați un material (articol, studiu, fotografii, grafică) care să contribuie la realizarea liniei reviste școlii voastre.

4. EVALUAREA PRACTICII

4. 1). Portofoliul pentru modulele de **PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE** va conține:

Obligatoriu:

- Proiectul lecției predate.
- Obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină, la alegere, din învățământul primar.
- Un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul primar.
- Un mic dicționar cu cel puțin 15 termeni - concepte introduse prin Curriculum Național.

Facultativ

- Obiectivele cadru ale disciplinelor care se predau în învățământul primar.
- Programa pentru un opțional din Curriculum la decizia școlii.
- Planul cadru de învățământ pentru învățământul primar.
- Probe de evaluare (cel puțin 3, la discipline din planul cadru de învățământ pentru învățământul primar).
- Material didactic confecționat sau folosit de cursant în lecția predată.

4.2). Portofoliul pentru modulul *Media în educație* va conține:

Obligatoriu:

- Un interviu cu o personalitate din viața școlii;
- O machetă de prezentare a școlii în care lucrează cursantul.

Facultativ

- O pagină WEB a școlii în care activează cursantul;
- Un material (articol, studiu, fotografii, grafică) care să contribuie la realizarea liniei revistei școlii.
- Alte materiale specifice acestui modul.

4.3). METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va obține **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va obține **o notă de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).

- **Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:**
 1. motivația/lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

PRACTICA PEDAGOGICĂ

ANUL II - semestrul 3

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe **două componente**:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele module:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor).
- **Practica observativă și de analiză a lecțiilor asistate, realizată de cursanții care sunt NECALIFICAȚI CA „ ÎNVĂȚĂTOR”- SUNT ABSOLVENȚI AI ALTOR TIPURI DE LICEE DECAT CEL PEDAGOGIC/ SCOALA NORMALA:** asistența la lecții, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare - consilii profesoriale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe discipline sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor predate** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/evaluarea acestora etc). Acest modul se adresează tuturor categoriilor de cursanți.

B. Componenta complementară:

- Modulul **Școala și comunitatea și practica în ONG-uri:** parteneriat școală-familie, școala-cei alți factori din comunitatea locală: biserică, poliție, jandarmerie; colaborare, programe, implicarea comunității etc;

asistențe la diverse activități organizate de ONG-uri, participarea la unele proiecte ale acestora.

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică: MODULELE: PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE

Cursanții **NECALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** asistă în prima lună a acestui semestru, conform planificării, la o lecție ținută de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop, în unitățile de practică. Apoi vor preda **o singură lecție**.

IMPORTANT!

- **La practica observativă, cursantul necalificat ca învățator** va asista în prima luna a semestrului, la o lecție. La finalul lecției asistate se va realiza analiza acesteia.
- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecției asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului realizat.
- **La practica de predare**, fiecare cursant **necalificat ca învățator** va preda **o singură lecție pe acest semestru**, conform planificării (după practica observativă); va fi asistat de responsabilul comisiei metodice. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

Cursanții **CALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** vor preda **o singură lecție** în acest semestru. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

B. Componenta complementară: Școala și comunitatea și practica în ONG-uri

Cursantul va participa la diverse activități specifice de colaborare cu factori educaționali din comunitatea locală, cu diverse asociații, ONG-uri etc.

3. Sarcini pentru practica pedagogică

3. 1. SARCINI pentru MODULELE „ Proiectare, Asistență, Predare”

Sarcini obligatorii

- Elaborați proiectul lecției **predate**;
- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, la unități de învățare preferate.
- Analizați, folosind grile cunoscute/ consacrate, manualul de „Română” sau de "Matematică” după care lucrați la clasă.

Sarcină facultativă

- Elaborați o programă pentru un opțional la ciclul primar.

3.2. SARCINI pentru MODULUL „ ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG-URI”

Sarcini obligatorii

- Nominalizați cel puțin trei instituții publice locale ce pot fi antrenate în parteneriate cu școala și dați exemple de activități concrete ce pot fi desfășurate în cadrul acestor parteneriate.
- Realizați o prezentare de aproximativ 2 pagini a unui proiect școlar instituțional în care ați fost implicat sau pe care l-ați analizat.

Sarcină facultativă

- Realizați protocolul unei activități desfășurate în cadrul modulului de practică în ONG -uri.

4. EVALUARE

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe bază de **PORTOFOLII DE PRACTICĂ**, pe parcursul și la finalul semestrului. Pentru fiecare modul se va întocmi câte un portofoliu.

4.1. Portofoliul pentru componenta pedagogică, MODULELE: PROIECTARE-ASISTENȚĂ – PREDARE - **va conține:**

Obligatoriu:

- Proiectul lecției predate
- Probe de evaluare (cel puțin 3, pentru disciplinele din planul de învățământ, la alegere).
- Analiza critică a manualului de „Română” sau de “Matematică” după care lucrează cursantul la clasă.

Facultativ

- Obiectivele cadru ale disciplinelor din învățământul primar;
- Material didactic confecționat sau folosit în activitățile ținute de cursant la clasă;
- Alte materiale pe care cursantul le consideră relevante pentru practica sa pedagogică.

4.2. Portofoliul pentru modulul „ Școala și comunitatea; practica în ONG” va conține:

Obligatoriu

- Un program de parteneriat cu unul din factorii colaboratori din comunitatea locală.

Facultativ

- Protocolul unei activități într-un ONG (la care ați participat).

4.3. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va obține **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va primi **o nota de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea

3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerența etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:
 1. motivația/ lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/ rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

ANUL II – semestrul 4

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** proiectare de lecții, unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. Componenta complementară:

- **Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES** (cunoașterea de către cursanți a specificului activității educative realizată cu aceasta categorie de copii, familiarizarea cu problematica unui centru de consiliere și asistență psihopedagogică, participarea, în măsura în care este posibil, la activități specifice acestor instituții, integrarea studenților în programe care au drept scop consilierea copiilor cu nevoi educaționale speciale etc).

2. ORGANIZARE

2.1. Componenta pedagogică PROIECTARE ȘI PREDARE

- Fiecare cursant va preda o lecție, conform planificării.
- Fiecare cursant va proiecta câte o unitate de învățare, care se preda în acest semestru, la disciplinele "Romana" și „Matematica”, la clasa la care preda;

2.2. Componenta complementară: Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES

Cursantul va identifica elevii din clasa sa care prezintă cerințe educaționale speciale și va concepe programe de intervenție personalizată; va urmări implicarea efectivă în conceperea și aplicarea unor programe ce vizează consilierea și integrarea copiilor cu CES; va colabora, sub îndrumarea mentorului, în măsura în care este posibil, cu centrele de asistență psihopedagogică și cu alte instituții specializate în protecția și integrarea copiilor cu CES, va urmări familiarizarea cu problematica și specificul acestor instituții.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Sarcini pentru componenta pedagogică: „Proiectare și Predare”

Sarcini obligatorii

- Elaborați proiectul lecției **predate**;
- Proiectați, din perspectivă curriculară, câte o unitate de învățare care se studiază în acest semestru, la „Română” și la „Matematică”, la clasa la care lucrați.
- Realizați planificarea calendaristică pe un semestru, la o disciplină la alegere, din Planul de învățământ pentru învățământul primar

Sarcini facultative

- Elaborați o programă pentru un opțional la ciclul primar;

- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, la unități de învățare preferate.
- Elaborați o grilă cu cel puțin 10 criterii/ indicatori pentru evaluarea unui manual din ciclul primar;
- Elaborați o grilă de evaluare a unor documente curriculare auxiliare: caiete de lucru ale elevilor, ghiduri metodice etc.

3.2. Componenta complementară: MODULUL DE CONSILIERE ȘI EDUCAȚIE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Sarcini obligatorii

- Definiți conceptele: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;
- Aplicați în cadrul colectivului clasei unde efectuați practica probe psihologice puse la dispoziție de seful comisiei metodice.
- Completați fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev din clasa dumneavoastră, folosind unul dintre modelele din anexe sau un alt model de care dispuneți.

Sarcini facultative

- Consemnați observațiile pe marginea activităților la care ați asistat în centre de consiliere și asistență școlară, școli speciale;
- Consemnați observațiile în urma participării la o întâlnire, ședință sau activitate comună a echipei educative (învățător/ institutor, logoped, psihoterapeut, consilier școlar, medicul specialist etc.); întocmiți protocolul aferent.
- Elaborați un program de intervenție personalizat, la o disciplină, pentru un elev cu dificultăți în învățare;
- Elaborați o planificare semestrială (la una din clasele ciclului primar) a

tematicii activităților de consiliere desfășurate în cadrul ședințelor, consultațiilor sau lectoratelor cu părinții.

4. EVALUAREA PRACTICII

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliului de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Portofoliul pentru **componenta pedagogică va conține:**

Obligatoriu:

- Proiectul lecției predate;
- Proiectarea unei unități de învățare, la o disciplină la alegere
- Planificarea calendaristică pe un semestru la o disciplină din Planul de învățământ pentru învățământul primar, la alegere.

Facultativ

- Evaluarea unei programe din învățământul primar, pe baza unei grile proprii sau a unei grile cunoscute;
- O programă pentru o disciplină opțională.
- Material didactic confecționat sau folosit în lecțiile ținute de cursant.

4.2. PORTOFOLIUL pentru Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES va conține:

Obligatoriu

- Fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev
- Definierea conceptelor: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;

Facultativ

- Programul de intervenție personalizat
- Protocolul activității echipei de intervenție (institutor, părinte, logoped, psiholog, medic, asistent social etc).

4.3. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va primi **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va primi **o nota de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:
 1. motivația/ lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/ rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

PRACTICA PEDAGOGICĂ ANUL III- semestrul 5

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe **două componente**:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele **module**:

- **proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/ activităților etc).
- **predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/evaluarea acestora etc).

B. Componenta de cercetare (inițiere în cercetarea educațională: elaborarea de proiecte de cercetare, desfășurarea activităților de cercetare - individual și în grup etc).

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică

- Practica din acest semestru va fi centrata pe cunoașterea de către cursanți a particularităților activității *la clasa I*.
- Cursanții vor realiza cu prioritate proiecte de lecții, proiecte de unități de învățare *la clasa I*.
- Se vor studia planificări anuale și semestriale la diverse discipline din planul de învățământ pentru ciclul primar;
- La practica de **predare**, cursanții vor preda la clasa I câte o lecție. Lecția va fi urmată de analiza/ evaluarea acesteia, cursantul fiind asistat/ îndrumat.

B. Componenta de cercetare

- Se vor simula/ iniția microcercetări;
- Studentul va primi sprijin/ ajutor pentru elaborarea lucrării de licență.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. *Componenta pedagogica* PROIECTARE ȘI PREDARE

Sarcini obligatorii

- Elaborați proiectul lecției **predate la clasa I**;
- Proiectați o unitate de învățare la clasa I;
- Elaborați planificarea semestrială la o disciplină din planul de învățământ pentru clasa I.

Sarcini facultative

- Elaborați o programă pentru un opțional la clasa I;
- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, la unități de învățare preferate.
- Elaborați o grilă cu cel puțin 10 criterii/ indicatori pentru evaluarea unui manual din ciclul primar;
- Elaborați o grilă de evaluare a unor documente curriculare auxiliare: caiete de lucru ale elevilor, ghiduri metodice etc.

3.2. *Componenta de cercetare:*

Sarcini obligatorii

- Identificați cel puțin trei aspecte critice, la clasa la care lucrați/ efectuați practica, ce ar necesita o investigație psihopedagogică;
- Formulați trei ipoteze posibile în relație cu aspectele critice identificate la punctul anterior;
- Identificați un set de cel puțin cinci instrumente de cercetare psihopedagogice pe care ați putea să le utilizați în investigarea unuia dintre cele trei situații critice depistate la cerința anterioară;

Sarcini facultative

- Concepeți un chestionar cu cel puțin cinci întrebări destinat părinților sau elevilor, după caz, pe o problematică de interes pentru cadrul didactic, pentru elevi și părinți.
- Aplicați chestionarul dumneavoastră la clasa la care activați.

4. EVALUAREA PRACTICII

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **PORTOFOLIILOR DE PRACTICĂ**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. PORTOFOLIUL pentru **componenta pedagogică va conține:**

Obligatoriu

- Proiectul lecției ținute/ **predate la clasa I** .
- Proiectarea unei unități de învățare, la o disciplină la alegere din clasa I;
- Planificarea calendaristică pe un semestru, la o disciplină la alegere din clasa I;

Facultativ

- Material didactic confecționat sau folosit în lecțiile ținute de student.
- Materiale pe care studentul le consideră relevante pentru practica sa pedagogică.
- Alte documente în relație directă cu sarcinile concrete pentru acest semestru.

4.2. Portofoliul pentru **Componenta de cercetare va conține:**

Obligatoriu

- Lista cu cel puțin trei teme posibile de cercetare psihopedagogică
- Trei ipoteze (posibile) de cercetare.

Facultativ

- Un chestionar destinat părinților sau elevilor, după caz, pe o problematică de interes pentru cadrul didactic, pentru elevi și părinți.
- Alte instrumente de investigație psihopedagogică
- Macheta unei cercetări psihopedagogice și metodice.

4.3. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va primi **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va primi **o nota de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:
 1. motivația/ lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/ rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

ANUL III – semestrul 6

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. **Componenta pedagogică**, cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. **Componenta complementară**:

- **Modulul de Management școlar** (familiarizarea studenților cu unele activități manageriale: responsabil de comisie metodică, șef de arie curriculară, șef de

catedră, director, secretar etc; inițierea în activități de evaluare, îndrumare și control al activității școlare etc),

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică: Proiectare- Predare-Evaluare

- Cursanții predau/susțin o lecție la clasă, îndeosebi la disciplinele din ariile curriculare: *Arte, Educație fizică și sport, Tehnologii*.
- Realizează autoevaluarea lecției predate, pe baza structurii unui proiect de lecție și a fișei de evaluare a lecției;
- Realizează documente curriculare specifice cadrului didactic, rezultate din proiectarea activității: planificare anuală și semestrială, proiectarea unităților de învățare, proiecte de lecții.
- Proiectează evaluări sumative pentru final de ciclu școlar;
- Participă la aplicarea, prelucrarea și interpretarea acestora.

B. Componenta complementară: Management școlar

- Participă la ședințe ale comisiilor metodice, consilii profesorale, ședințe ale consiliilor de administrație etc.
- Analizează registrul matricol ca document școlar și asistă/ participa la completarea acestuia;
- Asistă/ participa la desfășurarea unor activități specifice secretariatului și bibliotecii școlii.

3. SARCINI pentru practica pedagogică

3.1. Componenta pedagogică

Sarcini obligatorii

- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, pentru finalul clasei a IV- a;
- Realizați un raport de autoevaluare a practicii pedagogice pe durata celor trei ani de studii;

Sarcină facultativă

- Formulați cel puțin cinci propuneri de îmbunătățire a practicii pedagogice pentru seriile următoare.

3.2. Componenta complementară: Management școlar

Sarcini obligatorii

1. În clasa pe care o conduceți s-a creat o situație de criză educațională.

Cerințe:

- Aplicând *metoda studiului de caz*, rezolvați următoarele cerințe:
 - caracterizați situația creată;
 - prezentați modul în care gestionați această situație;
 - descrieți strategiile de intervenție pe care le aplicați pentru a rezolva criza educațională respectivă;

Notă: Lucrarea nu trebuie să depășească 3 pagini format A4.

2. Atașați la portofoliul de practică organigrama școlii unde va desfășurați activitatea.

3. Caracterizați din perspectiva psihopedagogică clasa de elevi la care activați.

4. Realizați exerciții de completare a documentelor școlare (carnet de elev, catalog, registru matricol);

5. Participați la o activitate extracurriculară (serbare școlară, excursie, concursuri sportive etc) și prezentați programul acesteia.

6. Întocmiți un plan de excursie.

7. Participați la o ședință a unei comisii metodice de la clasele I - IV și la un consiliu profesoral și prezentați protocoalele elaborate pe baza acestor activități.

4. EVALUAREA PRACTICII

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliilor de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Componenta pedagogica: PROIECTARE - PREDARE- EVALUARE

Portofoliul va conține:

Obligatoriu:

- O probă de evaluare sumativă la o disciplină pentru clasa a IV-a;
- Raportul de autoevaluare a practicii pedagogice pe durata celor trei ani de studii.

Facultativ: Cel puțin cinci propuneri de îmbunătățire a practicii pedagogice pentru seriile următoare.

4.2. MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

Portofoliul pentru acest modul va conține:

Obligatoriu:

- Studiul de caz privind gestionarea situației de criză educațională;
- Organigrama școlii în care lucrează cursantul;
- Caracterizarea clasei de elevi la care lucrează cursantul.

Facultativ

- Programul unei serbări școlare;
- Programul unei excursii tematice;
- Procesul verbal al unei ședințe cu părinții.
- Alte materiale în relație cu sarcinile enunțate.

4.3. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va primi **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va primi **o notă de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:
 1. motivația/ lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/ rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

B. PENTRU CURSANTII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL

CUPRINS

Semestrul I de studiu

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

Semestrul II de studiu

1. Conținut
2. Organizare
3. Sarcini
4. Evaluare

PRACTICA PEDAGOGICĂ

Semestrul I de studiu

1. CONȚINUT

Practica pedagogică a cursanților integrați în Proiectul pentru învățământul rural (PIR) și care, la absolvire, **vor lucra în învățământul gimnazial**, va fi structurată pe *trei componente*:

A. **Componenta pedagogică** cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții/activități, capitole și unități de învățare, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/ activităților etc).
- **Practică observativă și de analiză/ evaluare a lecțiilor asistate, la disciplina pentru care doresc sa se specializeze.** Constă în: asistențe la lecții, analiza/ evaluarea acestora, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare - consilii profesoriale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe discipline sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor la disciplina pentru care doresc sa se specializeze.** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. **Componenta complementară:**

- **Modulul „ Media în educație”.** Cursanții vor aplica în domeniu ceea ce au studiat la disciplinele TIC, IAC, vor fi familiarizați cu tehnici simple de prezentare a instituției școlare, de concepere, organizare și desfășurare a unui interviu, de realizare a unei reviste școlare etc.
- **Modulul de „Consiliere și Educație a copiilor cu CES”** (Cerințe educaționale speciale): cunoașterea de către cursanți a specificului activității educative realizată cu această categorie de copii, familiarizarea cu problematica unui centru de consiliere și asistență psihopedagogică, participarea, în măsura în care este posibil, la activități specifice acestor instituții, integrarea studenților în programe care au drept scop consilierea copiilor cu nevoi educaționale speciale etc).

- C. **Componenta de „Cercetare educațională”.** (inițierea cursanților în cercetarea educațională: elaborarea de proiecte de cercetare, desfășurarea activităților de cercetare - individual și în grup etc).

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE

Cursanții **asistă**, în două luni consecutive, **la 2 (două) lecții** ținute de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop, în unitățile de practică. În partea a II-a a semestrului vor preda **două lecții**, asistați de responsabilul comisiei metodice din care fac parte. Asistența și predarea se vor realiza **la disciplina pentru care doresc să se specializeze cursanții**.

IMPORTANT!

- La finalul lecțiilor asistate se va realiza analiza acestora.
- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecțiilor asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului.
- Lecțiile predate vor fi urmate de autoanaliza/ autoevaluarea acestora.

B. Componenta complementară

Media în educație

Sub îndrumarea cadrelor didactice calificate/specializate cursanții vor fi implicați în redactare de texte pentru revistele școlare, în realizarea de pagini WEB (*unde acest lucru este posibil*), interviuri, prezentări ale instituției școlare etc.

Consiliere și educație a copiilor cu CES

Cursantul va identifica elevii din clasa sa care prezintă cerințe educaționale speciale și va concepe programe de intervenție personalizată; va urmări implicarea efectivă în conceperea și aplicarea unor programe ce vizează consilierea și integrarea copiilor cu CES; va colabora, în măsura în care este posibil, cu centrele de asistență psihopedagogică și cu alte instituții specializate în protecția și integrarea copiilor cu CES, va urmări familiarizarea cu problematica și specificul acestor instituții.

C. Componenta de „Cercetare educațională”

- Se vor simula/ iniția microcercetări;
- Studentul va primi sprijin/ ajutor pentru elaborarea lucrării de licență.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Componenta pedagogică: *Modulele de Proiectare, Asistență și Predare*

Sarcini obligatorii

- Elaborați un mic dicționar care să conțină cel puțin 15 concepte introduse prin Curriculum Național: *curriculum* (în sens larg, în sens restrâns), *arie curriculară*, *cicluri curriculare*, *curriculum nucleu*, *curriculum la decizia școlii*, *curriculum nucleu aprofundat*, *curriculum extins*, *curriculum elaborat în școală*, *conținuturi*, *descriptori de performanță*, *obiective cadru*, *obiecte de referință etc*
- Identificați/ formulați obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea
- Realizați proiectele didactice pentru lecțiile predate în acest semestru;
- Concepeți un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul gimnazial.

Sarcini facultative

- Elaborați o grilă cu cel puțin 5 criterii/ indicatori pentru evaluarea manualului alternativ după care lucrați la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea la finalul cursului.
- Elaborați o grilă cu cel puțin 10 criterii/ indicatori pentru observarea comportamentului elevilor la lecții.
- Elaborați obiectivele cadru și obiectivele de referință pentru o programă la un opțional la alegere (din ciclul gimnazial).
- Proiectați din perspectiva curriculară o temă/ unitate de învățare, la o disciplină, la alegere, din ciclul gimnazial

3.2. Sarcini pentru modulul *Media în educație*

Sarcini obligatorii

- Realizați un pliant de prezentare a școlii dumneavoastră.
- Realizați un scurt interviu cu o personalitate din domeniul educației.

Sarcini facultative

- Realizați o pagină WEB a școlii în care activați.

- Elaborați un material (articol, studiu, fotografii, grafică) care să contribuie la realizarea liniei revistei școlii voastre.

3.3. Sarcini pentru MODULUL DE CONSILIERE ȘI EDUCAȚIE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Sarcini obligatorii

- Definiți conceptele: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;
- Aplicați în cadrul colectivului clasei unde efectuați practica probe psihologice.
- Completați fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev, folosind unul dintre modelele din anexe sau un alt model de care dispuneți.

Sarcini facultative

- Consemnați observațiile pe marginea activităților la care ați asistat în centre de consiliere și asistență școlară, școli speciale;
- Consemnați observațiile în urma participării la o întâlnire, ședință sau activitate comună a echipei educative (profesor diriginte, logoped, psihoterapeut, consilier școlar, medicul specialist etc.); întocmiți protocolul aferent.
- Elaborați un program de intervenție personalizat, la disciplina dumneavoastră, pentru un elev cu dificultăți în învățare;
- Elaborați o planificare semestrială (la una din clasele ciclului gimnazial) a tematicii activităților de consiliere desfășurate în cadrul ședințelor, consultațiilor sau lectoratelor cu părinții.

3.4. Componenta de cercetare:

Sarcini obligatorii

- Identificați cel puțin trei aspecte critice, la clasa la care lucrați/ efectuați practica, ce ar necesita o investigație psihopedagogică;
- Formulați trei ipoteze posibile în relație cu aspectele critice identificate la punctul anterior;
- Identificați un set de cel puțin cinci instrumente de cercetare psihopedagogice pe care ați putea să le utilizați în investigarea unuia dintre cele trei situații critice depistate la cerința anterioară;

Sarcini facultative

- Concepeți un chestionar cu cel puțin cinci întrebări destinat părinților sau elevilor, după caz, pe o problematică de interes pentru cadrul didactic, pentru elevi și părinți.
- Aplicați chestionarul dumneavoastră la clasele la care activați.

4. EVALUAREA PRACTICII

4. 1). Portofoliul pentru modulele de **PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE** va conține:

Obligatoriu:

- Proiectele lecțiilor predate.
- Obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină pentru care doriți să obțineți specializarea
- Un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul gimnazial
- Un mic dicționar cu cel puțin 15 termeni - concepte introduse prin Curriculum Național.

Facultativ/ suplimentar

- Obiectivele cadru ale disciplinelor din aria curriculară din care face parte disciplina dumneavoastră (pentru care doriți să obțineți specializarea).
- Programa pentru un opțional din Curriculum la decizia școlii.
- Planul cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial.
- Probe de evaluare (cel puțin 3, pentru disciplina dumneavoastră)
- Material didactic confecționat sau folosit de cursant în lecțiile predate.

4.2. Portofoliul pentru modulul *Media în educație* va conține:

Obligatoriu:

- Un interviu cu o personalitate din viața școlii;
- O machetă de prezentare a școlii în care lucrează cursantul.

Facultativ

- O pagină WEB a școlii în care activează cursantul;
- Un material (articol, studiu, fotografii, grafică) care să contribuie la realizarea liniei revistei școlii.
- Alte materiale specifice acestui modul.

4.3. PORTOFOLIUL pentru Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES va conține:

Obligatoriu

- Fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev
- Definirea conceptelor: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;

Facultativ

- Programul de intervenție personalizat
- Protocolul activității echipei de intervenție (profesor diriginte, părinte, logoped, psiholog, medic, asistent social etc).

4.4. Portofoliul pentru Modulul de cercetare va conține:

Obligatoriu

- Lista cu cel puțin trei teme posibile de cercetare psihopedagogică
- Trei ipoteze (posibile) de cercetare.

Facultativ/

- Un chestionar destinat părinților sau elevilor, după caz, pe o problematică de interes pentru cadrul didactic, pentru elevi și părinți.
- Alte instrumente de investigație psihopedagogică
- Macheta unei cercetări psihopedagogice și metodice.

4.5. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va obține **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va obține **o notă de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- **Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:**
 1. motivația/lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

Semestrul II de studiu

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor predate** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. Componenta complementară:

- **Modulul „Școala și comunitatea și practica în ONG-uri”:** parteneriat școală-familie, școala-cei alți factori din comunitatea locală: biserică, poliție, jandarmerie; colaborare, programe, implicarea comunității etc; asistențe la diverse activități organizate de ONG-uri, participarea la unele proiecte ale acestora.
- **Modulul „Management școlar”** (familiarizarea cursanților cu unele activități manageriale: responsabil de comisie metodică, responsabil de arie curriculară, șef de catedră, director, secretar etc; inițierea în activități de evaluare, îndrumare și control al activității școlare etc),

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică

- Cursanții predau/susțin câte două lecții la clasă, la disciplina pentru care doresc să obțină specializarea.
- Realizează autoevaluarea lecțiilor predate, pe baza structurii unui proiect de lecție și a fișei de evaluare a lecției;
- Realizează documente curriculare specifice cadrului didactic, rezultate din proiectarea activității: planificare anuală și semestrială, proiectarea unităților de învățare, proiecte de lecții.
- Proiectează evaluări sumative pentru finalul ciclului gimnazial;
- Participă la aplicarea, prelucrarea și interpretarea acestora.

B. Componenta complementară:

Școala și comunitatea și practica în ONG-uri

Cursantul va participa la diverse activități specifice de colaborare cu factori educaționali din comunitatea locală, cu diverse asociații, ONG-uri etc.

Management școlar

- Participă la ședințe ale comisiilor metodice, consilii profesionale, ședințe ale consiliilor de administrație etc.

- Analizează registrul matricol ca document școlar și asistă/ participă la completarea acestuia;
- Asistă/ participă la desfășurarea unor activități specifice secretariatului și bibliotecii școlii.

3. SARCINI pentru practica pedagogică

3.1. Componenta pedagogică

Sarcini obligatorii

- Elaborați proiectele lecțiilor **predate** (doua proiecte), la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea prin parcurgerea acestui program de pregătire;
- Elaborați o probă de evaluare sumativă pentru disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea.
- Proiectați, din perspectivă curriculară, o unitate de învățare care se studiază în acest semestru, la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea;
- Realizați planificarea calendaristică pe un semestru, la disciplina dumneavoastră;
- Analizați, folosind grile cunoscute/ consacrate, manualul disciplinei pentru care doriți să obțineți specializarea, la o clasă din gimnaziu.
- Realizați un raport de autoevaluare a practicii pedagogice pe care ați efectuat-o în cadrul acestui proiect de formare (PIR).

Sarcini facultative

- Elaborați o programă pentru un opțional în cadrul ariei curriculare din care face parte disciplina dumneavoastră.
- Elaborați o grilă de evaluare a unor documente curriculare auxiliare: caiete de lucru ale elevilor, ghiduri metodice etc.
- Formulați cel puțin cinci propuneri de îmbunătățire a practicii pedagogice pentru seriile următoare.

3.2. Componenta complementară

MODULUL „ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG-URI”

Sarcini obligatorii

- Nominalizați cel puțin trei instituții publice locale ce pot fi antrenate în parteneriate cu școala și dați exemple de activități concrete ce pot fi desfășurate în cadrul acestor parteneriate.
- Realizați o prezentare de aproximativ 2 pagini a unui proiect școlar instituțional în care ați fost implicat sau pe care l-ați analizat.

Sarcină facultativă

- Realizați protocolul unei activități desfășurate în cadrul modulului de practică în ONG -uri.

MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

Sarcini obligatorii

1.În clasa pe care o conduceți s-a creat o situație de criză educațională.

Cerințe:

- Aplicând *metoda studiului de caz*, rezolvați următoarele cerințe:
 - caracterizați situația creată;
 - prezentați modul în care gestionați această situație;
 - descrieți strategiile de intervenție pe care le aplicați pentru a rezolva criza educațională respectivă;

Notă: Lucrarea nu trebuie să depășească 3 pagini format A4.

2. Atașați la portofoliul de practică organigrama școlii unde va desfășurați activitatea.

3. Caracterizați din perspectivă psihopedagogică clasa de elevi la care activați.

4. Realizați exerciții de completare a documentelor școlare (carnet de elev, catalog, registru matricol);

Sarcini facultative

1. Participați la o activitate extracurriculară (serbare școlară, excursie, concursuri sportive etc) și prezentați programul acesteia.

2.Întocmiți un plan de excursie.

3.Participați la o ședință a unei comisii metodice de la clasele V- VIII și la un consiliu profesoral și prezentați protocoalele elaborate pe baza acestor activități.

4. EVALUAREA PRACTICII PEDAGOGICE

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliilor de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Componenta pedagogica

Portofoliul pentru această componentă va conține:

Obligatoriu:

- proiectele lecțiilor **predate** (două proiecte), la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea prin parcurgerea acestui program de pregătire;
- o probă de evaluare sumativă pentru disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea.
- proiectarea, din perspectiva curriculară, a unei unități de învățare care se studiază în acest semestru, la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea;
- planificarea calendaristică pe un semestru, la disciplina dumneavoastră;
- analiza critică a manualului disciplinei pentru care doriți să obțineți specializarea(la o clasa din gimnaziu).
- raportul de autoevaluare a practicii pedagogice pe care ați realizat-o în cadrul acestui proiect de formare(PIR).

Facultativ

- o programă pentru un opțional în cadrul ariei curriculare din care face parte disciplina dumneavoastră.
- cel puțin cinci propuneri de îmbunătățire a practicii pedagogice pentru seriile următoare.

4.2. Portofoliile pentru componenta complementară

MODULUL „ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG” VA CONȚINE:

Obligatoriu

- Un program de parteneriat cu unul din factorii colaboratori din comunitatea locală.

Facultativ

- Protocolul unei activități într-un ONG (la care ați participat).

MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

Portofoliul pentru acest modul va conține:

Obligatoriu:

- Studiul de caz privind gestionarea situației de criză educațională;
- Organigrama școlii în care lucrează cursantul;
- Caracterizarea clasei de elevi la care lucrează cursantul.

Facultativ

- Programul unei serbări școlare;
- Programul unei excursii tematice;
- Procesul verbal al unei ședințe cu părinții.
- Alte materiale în relație cu sarcinile enunțate.

4.3. METODOLOGIA DE EVALUARE A PORTOFOLIILOR

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe

parcursul și la finalul semestrului.

- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va primi **o medie**.

Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:

- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc ce trebuie să se regăsească în portofoliu va primi **o nota de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
 1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
 2. completitudinea/ finalizarea
 3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
 4. calitatea materialului utilizat
 5. creativitatea/ originalitatea
 6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
 7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:
 1. motivația/ lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
 2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
 3. raportul efort/ rezultate;
 4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

PARTEA A III- A

INSTRUMENTE DE EFICIENTIZARE A ACTIVITĂȚII DIDACTICE; REPERE TEORETICE, EXEMPLIFICĂRI

Cuprins

A. Organizare, proiectare, realizare și evaluare a practicii pedagogice

- Fișa de evidență a zilelor de practică pedagogică
- Fișa de asistență la lecție (*Varianta A*)
- Evaluarea lecției (*Varianta B*)
- Repere pentru analiza lecțiilor asistate
- Tipuri fundamentale de lecții
- Structura programei școlare pe discipline
- Programa pentru „opțional”
- Proiectarea activității didactice
- Planificarea calendaristică
- Proiectarea unei unități de învățare
- Proiectul pedagogic al lecției - prezentare generală
- Proiect de lecție
- Planificarea calendaristică

D. Instrumente complementare

- Fișa de caracterizare psiho-pedagogică a elevului (*Varianta A*)
- Fișă de caracterizare psihopedagogică (*Varianta B*)
- Program de intervenție personalizat (Copiii cu cerințe educative speciale)
- Fișa de evaluare continuă a elevilor cu CES
- Fișa privind traseul educațional

A. Organizare, proiectare, realizare și evaluare a practicii pedagogice

ANEXA 1

**FIȘA DE EVIDENȚĂ A ZILELOR
DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ**

1. Numele și prenumele

cursantului: _____

2. Data: _____

3. Clasa: _____

4. Cadru didactic: _____

5. Activitățile asistate:

- **Lecția:** _____

- **Disciplina de studiu:**

- **Subiectul:**

6. Activități la clasa în care s-a implicat cursantul:

- _____

- _____

- _____

- _____

- _____

(exemple: asistență, predare, sprijinirea cadrului didactic în procesul didactic, corectarea unor teste / lucrări, aplicarea unor teste / lucrări, supravegherea clasei, organizarea unor activități)

7. Aprecieri / Recomandări / Observații privind participarea cursantului:

- _____
- _____
- _____

Evaluator
(semnătura)

Varianta 1

FIȘA – SINTEZĂ DE EVALUARE A LECȚIEI

ȘCOALA _____
Cursant/ Cadru didactic _____
Clasa la care predă _____
Obiectul/ Disciplina _____
Subiectul lecției _____

GRUPA ACTIVITĂȚILOR URMĂRITE	INDICATORI	SCALA DE EVALUARE			
		Insuficient	Satisfăcător	Bine	F. Bine
I. Proiectarea și organizarea lecției	1.Elaborarea proiectului și pregătirea condițiilor necesare desfășurării lecției				
	- documentarea științifică și metodică				
	- definirea obiectivelor				
	- corelația dintre obiective și celelalte componente ale actului didactic				
	- organizarea clasei, aspectul estetic,igienic				
	- asigurarea mijloacelor de învățământ				
II. Desfășurarea lecției	- organizarea colectivului				
	2.Valențe educative				
	3. Conținutul științific				
	4.Corelații intra- și interdisciplinare				
	5.Caracter practic aplicativ				
	6.Alegerea și folosirea metodelor de predare-învățare				
	7.Îmbinarea diferitelor forme de activitate				
	8.Integrarea mijloacelor de învățământ				
	9.Crearea motivației; activizarea elevilor				
	10.Formarea deprinderilor de activitatea independentă				
	11.Strategii de diferențiere și individualizare				
	12.Strategii de accentuarea a caracterului formativ				
	13.Densitatea lecției				
	14.Evaluarea permanent - formativă				

III. Comportamentul propunătorului	15. Organizarea, îndrumarea, conducerea, controlarea activității de învățare				
	16. Creativitatea în conceperea și conducerea lecției				
	17. Perseverența în realizarea obiectivelor				
	18. Conduita în relațiile cu elevii				
	19. Capacitatea stăpânirii de sine și prezența de spirit				
IV. Autoevaluarea	20. Autoanaliza și autoaprecierea obiectivă				

RECOMANDĂRI

.....

.....

.....

.....

NOTA ACORDATĂ

.....

.....

Semnătura evaluatorului

.....

.....

EVALUAREA LECȚIEI

EVALUAREA LECȚIEI

			0 %	30 %	15 %	15 %	15 %	15 %	10%		
			de notat	Imposibil	Slab	Satisfăcător	Suficient	Bine	Foarte bine	Remarcabil	Exceptional
OBIECTIVEE	1.	Prezentarea obiectivelor	Cadrul didactic prezintă clar ce dorește să facă (prezintă scopurile și obiectivele).	0	1	2	3	4	5	6	7
	2.	Accesibilitatea obiectivelor	Scopurile și obiectivele concordă cu nivelul elevilor	0	1	2	3	4	5	6	7
PROIECTAREA	3.	Ordonarea logică	Legăturile dintre diferitele etape ale lecției sunt clare și logice. Proiectul permite elevilor să învețe bine.	0	1	2	3	4	5	6	7
	4.	Selecția conținuturilor	Conținutul lecției este adaptat	0	1	2	3	4	5	6	7
	5.	Alegerea materialului didactic	Profesorul folosește metode adaptate conținutului lecției	0	1	2	3	4	5	6	7
REALIZAREA	6.	Debutul lecției	Profesorul captează rapid atenția elevilor care încep efectiv activitatea	0	1	2	3	4	5	6	7
	7.	Claritatea lecției	Lecția e clară și înțelegerea se realizează cu ușurință. Profesorul prezintă mai multe puncte de vedere. El își alege bine exemplele.	0	1	2	3	4	5	6	7

	8.	Ritmul lecției	Înainte de a trece la o nouă etapă, profesorul se asigură că toți elevii au înțeles. El avansează în lecție în ritmul clasei. Nu pierde din vedere elevii	0	1	2	3	4	5	6	7
	9.	Participarea și atenția elevilor	Clasa este atentă. Elevii participă activ la lecție.	0	1	2	3	4	5	6	7
	10	Finalul lecției.	Profesorul încheie lecția când constată că elevii au realizat ceea ce și-a propus. El rezumă ceea ce s-a petrecut în lecție.	0	1	2	3	4	5	6	7
	11	Relațiile cadru didactic-elev	Relațiile dintre cadrul didactic și elevi sunt armonioase	0	1	2	3	4	5	6	7
EVALUAREA	12	Varietatea mijloacelor de evaluare	Cadrul didactic folosește mai multe modalități de a evalua ceea ce s-a învățat. În această evaluare el ține cont de toate scopurile pe care și le-a propus.	0	1	2	3	4	5	6	7
	13	Utilizarea rezultatelor	În scopul ameliorării randamentului, profesorul și elevii analizează rezultatele acestei evaluări	0	1	2	3	4	5	6	7
Total puncte											

RECOMANDĂRI:

NOTĂ:

SEMNĂTURA EVALUATORULUI:

Scara STANFORD, adaptată de Școala Superioară din Montreal

REPERE
PENTRU ANALIZA LECȚIILOR ASISTATE

- Disciplina de studiu/ obiectul
- Aria curriculară
- Care a fost titlul lecției?
- Ce tip de lecție?
- Care au fost obiectivele?
- Descrieți / analizați proiectul de lecție prezentat de propunător.
- Care a fost succesiunea etapelor lecției?
- Cum a fost verificată tema pentru acasă?
- Cum s-a făcut trecerea la lecția nouă?
- Cât a durat verificarea lecției anterioare?
- Prezentați / comentați conținutul nou predat.
- Ce întrebări au fost formulate?
- Relații cu alte discipline.
- Ce metode au fost folosite?
- Descrieți materialul didactic și momentul folosirii lui.
- Comentați activizarea clasei.
- În ce momente ale lecției s-a realizat evaluarea?
- Prin ce metode?
- S-au pus calificative/ note în catalog?
- Comportamentul evaluativ a fost stimulant sau inhibitor?
- Cum s-a lucrat cu elevii cu dificultăți?
- Dar cu cei cu performanțe?
- Când și cum s-a folosit activitatea individuală, frontală, pe grupe?
- Analizați comportamentul verbal și nonverbal al elevilor și propunătorului.
- Comentați aspectele educative.
- S-au creat situații tensionate/ conflictuale? Cum s-au rezolvat?
- În clasă sunt elevi cu nevoi speciale? Cum sunt integrați?
- Ce ritm a avut lecția?
- Ce tip de relații educaționale au fost promovate?
- Comentați comportamentul cadrului didactic.
- Formulați sintetic aprecieri asupra lecției asistate.
- Comentați planificările propunătorului.
- Comentați orarul clasei.
- Analizați sintonia clasei de elevi.
- Comentați ambianța educațională.

TIPURI FUNDAMENTALE DE LECȚII

- Lecția de comunicare/ însușire de noi conținuturi
- Lecția de recapitulare și sistematizare
- Lecția de formare de priceperi și deprinderi
- Lecția de verificare și apreciere a rezultatelor școlare
- Lecția mixtă.

Lecția de comunicare/ însușire de noi conținuturi

Structura:

- Pregătirea clasei pentru activitate
- Verificarea temei efectuate acasă (**cantitativ**, constatându-se dacă a fost efectuată sau nu, și **calitativ**, prin sondaj).
- Recapitularea lecției/ lecțiilor precedente.
- Discuție introductivă/pregătitoare pentru sensibilizarea față de conținutul nou ce urmează a fi predat.
- Comunicarea obiectivelor lecției, în maniera accesibilă elevilor, apreciindu-se, de fiecare dată, oportunitatea acestei acțiuni, în funcție de capacitatea elevilor de a le înțelege și de puterea de captare a atenției acestora.
- Transmiterea/ asimilarea noilor conținuturi.
- Fixarea și consolidarea conținuturilor predate.
- Explicații pentru continuarea învățării acasă și pentru efectuarea unor teme.

Lecția de recapitulare și sistematizare a conținuturilor

Structura

- Precizarea conținuturilor supuse recapitulării, chiar a problemelor principale, prezentate în forma unui plan de recapitulare.
- Recapitularea conținutului, în conformitate cu planul tematic stabilit, și, concomitent, realizarea unei scheme sau sinteze, cuprinzând datele esențiale.
- Explicații suplimentare, pentru completarea unor lacune, clarificarea unor lucruri insuficient înțelese sau pentru stabilirea unor noi corelații între conținuturi.
- Efectuarea de către elevi a unor lucrări solicitând folosirea conținuturilor recapitulate.
- Explicații privind continuarea activității de învățare a elevilor acasă sau efectuarea unor teme.

Lecția pentru formarea și consolidarea priceperilor și deprinderilor

Structura:

- Explicarea scopului activităților ce urmează să fie realizate de elevi.
- Recapitularea și actualizarea conținuturilor ce urmează să fi utilizate în efectuarea lucrării.
- Descrierea fazelor lucrării.
- Demonstrarea, de către profesor sau prin intermediul unui elev, a modului în care urmează să se efectueze lucrarea.
- Eventual, prezentarea unui model al lucrării, efectuate anterior.
- Efectuarea propriu-zisă a lucrării de către elevi, sub îndrumarea profesorului/ studentului propunător, cu grad de independență în lucru a elevilor în continuă creștere.
- Analiza modului în care a fost efectuată lucrarea, aprecierea acesteia prin raportare la o lucrare reușită.
- Eventual, refacerea lucrărilor nereușite.

Lecția de verificare și apreciere a rezultatelor școlare

Structura:

- Stabilirea conținutului tematic ce urmează să fie verificat.
- Cunoașterea acestui conținut de către elevi.
- Verificarea pregătirii elevilor.
- Aprecierea rezultatelor, subliniindu-se elementele mai puțin cunoscute de către elevi sau a greșelilor sau lacunelor caracteristice.
- Eventual, explicații suplimentare pentru completarea lacunelor și corectarea erorilor.

STRUCTURA PROGRAMEI ȘCOLARE PE DISCIPLINE

Programa descrie oferta educațională a unei anumite discipline pentru un parcurs școlar.

Cuprinde:

Nota de prezentare, care descrie parcursul obiectului de studiu respectiv, structura didactică adoptată etc.

Obiectivele cadru:

- Sunt obiective cu un grad ridicat de generalitate și complexitate;
- Se referă la formarea unor capacități și atitudini specifice disciplinei;
- Sunt urmărite pe parcursul mai multor ani de studiu.

Obiectivele de referință:

- Specifică rezultatele așteptate ale învățării;
- Urmăresc progresia în achiziția de competențe și de cunoștințe de la un an de studiu la altul.

Exemple de activități de învățare:

- Pentru realizarea obiectivelor propuse pot fi organizate diferite tipuri de activități de învățare;
- Programa oferă cel puțin un exemplu de activitate pentru fiecare obiectiv de referință în parte;
- Exemplele de activități de învățare sunt construite astfel încât să pornească de la experiența concretă a elevului;
- Aceste exemple trebuie să se integreze unor strategii didactice adecvate contextelor variate de învățare.

Conținuturile:

- Sunt mijloace prin care se urmărește atingerea obiectivelor cadru și de referință propuse;
- Unitățile de conținut sunt organizate fie tematic, fie în conformitate cu domeniile constitutive ale diverselor obiecte de studiu.

Standardele curriculare de performanță:

- Sunt criteriile de evaluare a calității procesului de învățare
- Sunt enunțuri sintetice, în măsură să indice gradul în care sunt atinse obiectivele curriculare.
- Constituie specificări de performanță vizând cunoștințele, competențele și comportamentele stabilite prin curriculum.
- Reprezintă, pentru toți elevii, un sistem de referință comun și echivalent, vizând sfârșitul unei trepte de școlaritate.

PROGRAMA PENTRU „OPȚIONAL”

Programa pentru „opțional” este proiectată după modelul programei pentru orice disciplină din trunchiul comun.

Structura:

- ⇒ Argument
- ⇒ Obiective de referință
- ⇒ Conținuturi
- ⇒ Activități de învățare
- ⇒ Modalități de evaluare.

Recomandări:

Obiectivele de referință;

- Să fie măsurabile, specifice
- În număr corespunzător
- Corelate cu tema opționalului
- Adecvate nivelului de cunoștințe ale elevului
- Să derive din obiectivele cadru, dacă acestea sunt formulate
- Altele decât cele din programa de trunchi comun.

Conținuturile să fie:

- ⇒ Corelate cu obiectivele de referință
- ⇒ Altele decât cele din programa de trunchi comun
- ⇒ Organizate sistematic, articulate
- ⇒ Să cumuleze și să permită progresul
- ⇒ Să fie esențiale, fără contradicții
- ⇒ Adaptate la experiența elevului
- ⇒ Adecvate intereselor, nevoilor elevului

Activitățile de învățare:

- Să ducă la dezvoltarea capacităților/competențelor propuse
- Să fie organizate efectiv
- Să permită activitatea nemijlocită a elevului
- Să permită învățarea în cooperare
- Să facă referiri la utilizarea resurselor etc.

PROIECTAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

- Elementul central în realizarea proiectării didactice este programa școlară;
- Programa reprezintă un document normativ; stabilește țintele ce trebuie atinse;
- Programa școlară nu este tabla de materii a manualului;
- Același obiectiv se realizează prin mai multe conținuturi și resurse;
- Mai multe obiective pot fi realizate cu același conținut și cu aceleași resurse.
- Asocierea obiective-conținuturi este la latitudinea cadrului didactic

Proiectarea activității didactice presupune:

- Lectura programei
- Planificarea calendaristică
- Proiectarea secvențială (a unităților de învățare).

Lectura programei

- Programa se citește "pe orizontală", în succesiunea următoare:

Obiectiv cadru, conținuturi	obiective de referință	activități de învățare

Important!

- Fiecărui obiectiv îi sunt asociate două sau mai multe obiective de referință
- Pentru realizarea obiectivelor de referință, cadrul didactic poate organiza diferite tipuri de activități de învățare.
- Unele dintre activitățile posibile sunt recomandate prin programă.
- Cadrul didactic poate opta pentru folosirea unora dintre aceste activități sau poate construi activități proprii (exemplele din programă au caracter orientativ).

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ

- Din perspectivă curriculară, planificarea calendaristică nu este un document administrativ.
- Este un instrument de interpretare personală a programei.
- Planificarea presupune o lectură atentă și personală a programei.

Elaborarea planificării parcurge următoarele **etape**:

- Citirea atentă a programei
- Stabilirea succesiunii de parcurgere a conținuturilor
- Corelarea fiecărui conținut în parte cu obiectivele de referință vizate
- Verificarea concordanței dintre traseul educațional propus de către cadrul didactic și oferta de resurse didactice de care poate dispune (manuale, ghiduri etc)
- Alocarea timpului considerat necesar pentru fiecare conținut, în concordanță cu obiectivele de referință vizate.

Rubricația planificării calendaristice poate fi următoarea:

Nr. crt	Unități de învățare	Obiective de referință vizate	Nr. de ore alocate	Săptămâna	Obs.

PROIECTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Conceptul de unitate de învățare

- Unitatea de învățare poate să acopere una sau mai multe ore de curs.
- Alocarea timpului afectat unei unități de învățare se face prin planificare anuală.

O unitate de învățare este:

- Coerentă din punct de vedere al competențelor/obiectivelor vizate;
- Unitară din punct de vedere tematic (al conținutului)
- Desfășurată în mod continuu pe o perioadă de timp.
- Finalizată prin evaluare.

2. Proiectarea unei unități de învățare trebuie să aibă în vedere:

- Centrarea demersului pe obiective, nu pe conținuturi;
- Implicarea în proiectare a următorilor factori:
 - ⇒ Obiective (de ce?): obiective de referință
 - ⇒ Activități (cum?): activități de învățare
 - ⇒ Evaluare (cât?): descriptorii de performanță
 - ⇒ Resurse (cu ce?).

PROIECTUL PEDAGOGIC AL LECȚIEI

Proiectul pedagogic al unei lecții este structurat în **trei părți**:

- 1 - Date de identificare
- 2 - Construcția propriu-zisă
- 3 - Precizarea criteriului de optimalitate. (*Lazăr Vlăsceanu, op. Cit.*)

Datele de identificare:

- data
- clasa
- disciplina
- aria curriculară
- tipul lecției
- scopurile lecției
- obiectivele operaționale
- strategii didactice folosite
- material didactic
- bibliografie.

Construcția

Include cinci indicatori, așezați în coloane:

- eșalonarea în timp a situațiilor instructive (secvențele lecției), obiectivele operaționale;
- unitățile de conținut;
- strategiile didactice;
- instrumentele de evaluare a rezultatelor.

Între acești cinci indicatori trebuie să existe relații de corespondență. Proiectul trebuie să aibă coerență atât pe orizontală cât și pe verticală.

Indicatorii prezentați mai sus se elaborează în următoarea ordine:

- a) se formulează obiectivele care trebuie să aibă un caracter concret operațional și să fie în strânsă legătură cu unitățile de conținut rezultate în urma analizei logice și pedagogice a acestuia;
- b) se optează pentru strategia pedagogică adaptată la obiectivele și conținutul activat.
- c) se stabilesc modalitățile și instrumentele de evaluare;
- d) se eșalonează în timp situațiile de instruire

Etapele/ secvențele unei lecții sunt, în general, următoarele:

- captarea atenției
- organizarea activității
- verificarea temei
- enunțarea obiectivelor
- predarea noilor cunoștințe;
- fixarea acestora
- transferul cunoștințelor
- tema pentru acasă

Criteriul de optimalitate precizează:

- distribuția standardelor de conținut de la nivel minimal la nivel maximal
- repartiția așteptată sau dezirabilă a performanțelor elevilor sau modul de realizare (distribuție) a performanțelor relative.

Calitățile unui proiect de lecție:

- să ofere o perspectivă globală și completă asupra lecției;
- să aibă un caracter realist;
- să fie simplu și operațional;
- să fie flexibil;
- să faciliteze realizarea obiectivelor specifice.

PROIECT DE LECȚIE

I. Date de identificare

- Data
- Clasa
- Școala
- Cadrul didactic/ student

II. Construcția

- Obiectul/Disciplină
- Subiectul
- Tipul lecției
- Obiective operaționale
- Strategii didactice
- Material Didactic
- Bibliografie

Tabel de specificare a corespondențelor

Eșalonarea în timp a situațiilor de învățare	Obiective operaționale	Conținuturi	Strategii didactice	Evaluare

III. Criteriul de optimalitate

B. Instrumente complementare

Exemplul A

**FIȘA DE CARACTERIZARE
PSIHO-PEDAGOGICĂ A ELEVULUI**

- I. Date personale
1. Date de stare civilă (tata, mama).....
 2. Școli frecventate și localitatea în care are domiciliul stabil
.....
- II. Date asupra stării de sănătate
- Antecedente ereditare și condiții de mediu
- Antecedente penale, defecte fizice, deficiențe senzoriale
- Starea generală a sănătății.....
- Mențiuni medicale cu importanță pentru procesul de învățământ.....
- III. Date asupra mediului familial
1. Familia
 2. Caracteristicile vieții de familie
 3. Gradul de integrare a elevului în familie
 4. Atenția acordată formării copilului
 5. Influențe extrafamiliale
 6. Acțiuni ale școlii în colaborare cu familia
- IV. Date asupra școlarității
1. Situația școlară.....
 2. Gradul de integrare a copilului în școală
 3. Succese deosebite la concursuri, olimpiade, competiții
 4. Activitatea în cercurile de elevi
 5. Preocupări în afara școlii.....
 6. Factori explicativi ai reușitei sau nereușitei școlare.....
 7. Recomandări pentru ameliorarea nivelului de pregătire și educație
.....
- V. Date asupra structurii psihologice
1. Caracteristicile proceselor intelectuale
 - a) Memoria
 - viteza de memorare a cunoștințelor (rapidă, medie, lentă).....
 - durata păstrării cunoștințelor (de lungă durată, medie, de scurtă durată)
 - Reproducerea cunoștințelor (fidelă, creatoare, cu dificultăți)
 - b) Imaginația
 - formele imaginației (reproductivă sau creatoare)

- c) Gândirea
 - capacitatea de a utiliza operațiile gândirii (analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea, concretizarea)
 - operațiile instrumentale (algoritmica și euristica)
 - predominanța gândirii (convergența sau divergența).....
- d) Limbajul
 - volumul vocabularului (bogat, sărac, mediu).....
 - forma de limbaj (concret, contextual, monologat, dialogat)
 - limbajul general (coerent, incoerent, expresiv, inexpressiv etc)
 - construcția ideilor în cadrul comunicării cu adulții și între copii (exprimare bogată în idei, săracă).....
- e) Atenția
 - stabilitatea atenției în timpul învățării (la școală, acasă).
 - stabilitatea atenției în jocul individual și în grup
 - concentrarea atenției în raport cu anumiți factori perturbatori (f. bună, bună, slabă).....
 - distribuția atenției în timpul orelor (f. bună, bună, slabă).....

2. Caracteristici de personalitate

- a) trăsături temperamentale
 - mobilitate (rapidă, medie, lentă)
 - stabilitatea conduitei (stabil, instabil).....
 - intensitatea reacțiilor (reținut, exploziv).....
 - rezistență la efort (rezistent, obosește ușor).....
- b) trăsături de caracter
 - sociabilitatea.....
 - capacitatea de comunicare.....
 - spirit de prietenie.....
 - sinceritate.....
 - respect față de adult
 - politețe.....
 - simț de ordine
 - hărnicie
 - respect pentru muncă

- c) aptitudini
 - interese
 - înclinații.....
 - preocupări.....
 - aptitudini.....
 - Talent.....

VI. Recomandări

.....

.....

.....

FIȘĂ DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ

I. Date personale

1. Numele și prenumele
2. Locul și data nașterii
3. Domiciliul
4. Școala și clasa în care învață

II. Date familiale

1. *Ocupația și locul de muncă al părinților*
 tatăl
- mama

2. *Structura și componența familiei*

- a. Tipul familiei
 - normală
 - tatăl (mama decedată)
 - părinții despărțiți
 - părinți vitregi (unul, amândoi)
- b. Frați (surori) mai mici, mai mari.

Nr. crt.	Vârsta	Ocupația	Nr crt	Vârsta	Ocupația

Alte situații

Alte persoane (rude apropiate) în familie

3. *Atmosfera și climatul educativ;*

- raporturi armonioase, de înțelegere între părinți și între părinți și copii;
- raporturi punctate în familie, conflicte mici și trecătoare;
- dezacorduri puternice în familie, conflicte frecvente;
- familie destrămată sau pe cale de destrămare.

4. *Condiții de viață și de muncă ale elevului:*

- foarte precare;
- la limită;
- acceptabile;
- bune;
- foarte bune.

5. *Influențe din afară (vecini, prieteni, colegi):*

- reduse;
- ample;
- frecvente;
- întâmplătoare.

III. Dezvoltarea fizică și starea sănătății

1. *Caracteristici ale dezvoltării fizice*

.....

.....

2. *îmbolnăviri:*

- a) *anterioare intrării la școală*
-
- b) *pe parcursul școlarității*.....
-

3. *Deficiențe, handicapuri (senzoriale, motorii)*

.....

IV. Particularități ale debutului școlarității

1. *Pregătirea copilului pentru a deveni școlar*

- a) *dezvoltarea motivelor și intereselor de cunoaștere*.....
-
-
- b) *capacitatea de a efectua acțiuni practice și mentale*
-
- c) *gradul de independență al proceselor intelectuale*
-

2. *Simptomatologii ale conduitei:*

- pozitivă, adecvată începerii școlarității;
- negativă, neadecvată începerii școlarității.

3. *Insertia influxul solicitărilor școlare:*

- a) *caracteristici favorabile de integrare a copilului în activitatea școlară*
-
- b) *caracteristici nefavorabile integrării copilului în activitatea școlară*
-

V. Rezultatele obținute de elev

1. Rezultate la învățătură

Grafic global (pe clase)

Medii	Clasa			
	I	II	III	IV
10				
9				
8				
7				
6				
5				

Clasificat
n/N

--	--	--	--

2. Cercuri frecventate de elev

Clasa – Cercul | Rezultatele:

3. Participarea la concursuri școlare și extrașcolare

Clasa – Concursul | Rezultatele:

4. Activitatea independentă a elevului:

- Citește suplimentar din manual;
- Rezolvă probleme în plus;
- Citește și alte cărți;
- Alte ocupații (plastice, muzicale, sportive, coregrafice)...

VI. Procesele cognitive și stilul de muncă intelectuală

1. Caracteristici ale funcției sensorio-perceptive:

- predomină modalitatea vizuală de recepție a informației;
- predomină modalitatea auditivă de recepție a informației;
- percepție difuză, superficială a materialului de învățare;
- percepție complexă (spirit de observație),

2. Nivelul de inteligență

Inteligență foarte bună	Inteligență bună	Inteligență medie	Inteligență scăzută	Inteligență sub limită

3. Memoria:

Foarte bună	Bună	Medie	Slabă	Foarte slabă

4. Imaginația

- săracă;
- bogată;
- reproductivă;
- reproductiv-creativă;
- pentru activități tehnice;
- pentru activități literar-artistice.

5. Limbajul

-Vocabularul bogat; -exprimare frumoasă și corectă	- Exprimare ușoară și Corectă	-Vocabular redus; -exprimare greoaie	-Vocabular foarte sărac; -exprimare incorectă

6. Stilul de muncă

a) Cum lucrează:

- sistematic, ritmic, organizat;
- inegal cu fluctuații în salturi;
- neglijent, copiază temele de la alții, așteaptă să i le facă părinții;
- mari lacune în cunoștințe, rămâne în urmă la învățătură și la alte activități;
- alte mențiuni.

b) Sârguința:

Foarte sârguincios	De obicei sârguincios	Puțin sârguincios	Nesârguincios

c) autonomie, creativitate:

- inventiv, cu manifestări de creativitate;
- manifestă uneori inițiativă, independentă;
- se conformează de regulă modelului, procedează rutinier;
- nesigur, dependent, fără inițiativă;
- alte caracteristici

VII. Conduita elevului la lecție și în clasă

1. Conduita la lecție

- atent, participă activ, cu interes;
- atenția și interesul inegale, fluctuante;
- de obicei pasiv, așteaptă să fie solicitat;
- prezent numai fizic, cu frecvente distrageri.

2. Purtarea în general:

- exemplară, ireproșabilă;
- corectă, cuviincioasă, bună;
- cu abateri comportamentale grave, deviantă.

VIII. Conduita în grup, integrarea socială a elevului

1. Participarea la viața de grup:

- mai mult retras, rezervat, izolat, puțin comunicativ;
- participă la activitatea de grup numai dacă este solicitat;
- este în contact cu grupul, se integrează, dar preferă sarcinile executive;
- caută activ contactul cu grupul, sociabil, comunicativ, stabilește ușor relații, vine cu idei și propuneri;
- activ, sociabil, comunicativ, cu inițiativa, bun organizator și animator al grupului.

2. Cum este văzut de colegi:

- bun sensibil, te înțelege și te împrietenești ușor cu el;
- bun coleg, săritor la nevoie, te poți baza pe el;
- preocupat mai mult de sine, individualist, egoist.

3. Colegii îl apreciază pentru:

- rezultatele la învățătură;
- performanțele extrașcolare;
- pentru că este prietenos, apropiat.

IX. Trăsături de personalitate

1. Temperamentul:

- puternic exteriorizat, impulsiv, nestăpânit, inegal, iritabil, uneori agresiv, activ, rezistent la solicitări, cu tendințe de dominare a altora;
- exteriorizat, energic, vioi, mobil, echilibrat, ușor adaptabil, vorbăreț, guraliv, nestatornic;
- calm, controlat, reținut, lent, uneori nepăsător, mai greu adaptabil, rezistent la solicitări repetitive;
- hipersensibil, interiorizat, retras, nesigur, anxios;
- tip combinat.

2. *Emotivitate:*

- foarte emotiv, excesiv de timid, emoțiile îi perturbă activitatea;
- emotiv, dar fără reacții dezadaptative;
- neemotiv, îndrăzneț.

3. *Dispoziție afectivă predominantă:*

- vesel, optimist;
- mai mult trist, deprimat.

4. *Însușiri aptitudinale:*

- lucrează repede, rezolvă ușor și corect sarcinile de învățare;
- rezolvă corect, dar consumă mai mult timp și investește mai multă energie;
- lucrează greoi, cu erori, nu se încadrează în timp.

5. *Trăsături de caracter în devenire:*

a) atitudini față de muncă:

- pozitive
- negative

b) atitudini față de alții:

- pozitive
- negative

c) atitudini față de sine:

- pozitive
- negative.

COPIII

CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Subiectul/ Elevul: _____

Vârsta: _____

Clasa: _____

Diagnostic medical: _____

Diagnostic psihologic: _____

Concluzii/rezultate obținute în urma evaluării inițiale:

Domeniul de intervenție	Obiective generale de ordin terapeutic	Obiective de învățare operaționale	Strategii de intervenție	Criterii de evaluare

Durată: _____

COPIII
CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

FIȘA DE EVALUARE CONTINUĂ
A ELEVILOR CU CES

Numele și prenumele elevului: _____

Clasa: _____

Data nașterii: _____

Certificat C.P.C. nr. _____ din _____

Diagnostic medical: _____

Diagnostic psihologic: _____

Diagnostic educațional: _____

Tipul și forma de școlarizare: _____

EVALUAREA NIVELULUI DE DEZVOLTARE A ELEVULUI ÎN PERIOADA

Integrarea în colectivul clasei și al școlii

Adaptare școlară

Evoluție comportamentală

Dezvoltare psihologică

Nivel de dezvoltare intelectuală și de asimilare a cunoștințelor

Progres școlar

Recomandări psihopedagogice de orientare școlară și profesională

Observații

Coordonatorul Comisiei Interne de Evaluare Continuă _____

Prof. psihodiagnostician: _____

Profesor Diriginte: _____

Profesor Educator: _____

Profesor terapii specifice: _____

Director _____

Medic: _____

Asistent social: _____

Data/nr. înregistrării _____

Numele profesorului/psihopedagogului _____

COPIII

CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

FIȘA PRIVIND TRASEUL EDUCAȚIONAL

Nume și prenume.....

Data nașterii.....

Grădinița/Școala..... Grupa/clasa.....

Adresa.....

Promovat: da/nu

Pregătire preșcolară (grădiniță, centre de zi cu componentă educațională – se vor preciza: denumirea instituției, tipul programului și rezultatele obținute):

.....
.....
.....
.....

Activități (inclusiv școlare) de sprijin anterioare și prezente:

.....
.....
.....
.....

Aprecieri asupra comportamentului în timpul activităților școlare anterioare și prezente:

.....
.....
.....

I. Atenția.....

II. Motivația de învățare.....

.....

III. Receptivitatea de învățare.....

.....

IV. Participare și implicare (pentru diferite tipuri de școlarizare)

.....
.....

V. Relații sociale reciproce (cu profesorii, colegii, cu personalul auxiliar din școală)

.....
.....

VI. Nivelul de adaptare la cerințele activităților școlare

.....

Aprecieri asupra modului de pregătire a lecțiilor elevului (cu sprijin/fără sprijin)

.....

Comportamentul în afara școlii

.....

RECOMANDĂRI (se bifează):

☐	Grădiniță	☐	Școlarizare la domiciliu	☐
☐	Grădiniță specială	☐	Frecvență redusă în grupa sau clasa specială	☐
☐	Școală generală	☐	compactă în școala generală	☐
☐	Școală generală cu profesor de sprijin	☐	Liceal/profesional de masă	☐
☐	Școală generală cu curriculum adaptat	☐	Liceal/profesional special	☐
☐	Școală specială	☐	Alte servicii/programe Educaționale	☐

Data completării:

Semnătura,

Director,

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

- *** CURRICULUM NATIONAL, MEN - CNC, București, 1998
- Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr (coord), Curs de pedagogie, TUB, București, 1988
- Crișan, Alexandru (coord.), Curriculum școlar. Ghid metodologic, București, MEN, ISE, 1996, CNC
- Iucu, Romiță, Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 1999
- Manolescu, Marin, Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar, Editura CREDIS - Universitatea din București, București, 2004
- Păun Emil, Potolea Dan (coord), Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
- Potolea Dan (coordonator), Programe școlare pentru disciplinele psihologice și pedagogice, Consiliul Național pentru Curriculum, 2002
- Potolea, Dan Teoria și metodologia obiectivelor educaționale, în Curs de pedagogie, TUB, București, 1988
- *** Programele de practică pedagogică, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Colegiul Universitar de Instructori din București
- *** Asociația RENINCO România, Ghid de predare/ învățare pentru copiii cu CES, București, 2000
- *** Ghidurile metodologice de aplicare a programelor pentru învățământul preuniversitar, CNC, București, 2003

